

Всі уроки вона просиділа за столом незручно, притиснуто. Дивилася на дошку, але нічого не бачила й не чула. Чи не вперше за всі свої дев'ять років навчання в школі. 9 «Б» жив звичним буденним життям: учні гамірно всиділи за коричневими полірованими столами, дружно вставали, коли заходив вчитель, відповідали на привітання хором «Добрий день!», і гамір спадав, але не пущав геть — хтось шелестів; хтось шелестів сторінками підручника, памагаючись в останню мить підчитати бодай краєм ока, бо ж поклічуть зараз до дошки... Тільки вона сиділа тихо й чекала, аби швидко минув урок за уроком. А після четвертого, коли нарешті деренчливо й догожжано пролунав дзвінок, відпросилася з уроку фізкультури й неквапно зазбидалась додому.

Дивувались однокласники: чого це Світлана сьогодні на себе несхожа така? Жвава, весела, балакуча — такою звикли її бачити й відчувати коло себе однокласники. А сьогодні наче хто відмінив її.

Вона йшла довгим коридором, спускалась по сходах на перший поверх, виходила на просторе, притінене струнками ялинок і розкидистими каштанами шкільне подвір'я. Квапалась додому, бо тільки там, думалось їй, розрадіють, заспокоять. Квапалась до мамини. А транілось у її житті непередбачуване, незвичайне: вперше за два роки, звідколи комсомольські десятирічки обрали її своїм ватажком, вона змушена була сьогодні вранці на дошці об'явити комітету комсомолу тремтливими руками написати: «Комсомольські збори переносяться на післязавтра, 14.00». Повисила оголошення (поно, здається, пекло в руки і кинокі гулялись під пальцями, мов пластилінові), повідомила додатково класним комсоргом, і за партою почався для неї тяжкий день, а друзі її не упам'яли.

Чому зірвалися комсомольські збори? Це запитували мучило її з самого ранку, і з самого ранку вона не могла знайти на нього відповіді. Хоча на перший погляд все просто. Планові збори вирішено було провести давно, тиждень тому висіли оголошення, й секретар комітету комсомолу Глодоської десятирічки Світлана Яценко довго говорила тоді з членом комітету, головою учком, яка мала готувати доповідь про стан успішності в комсомольській організації за підсумками третьої четверті навчального року. А сьогодні вранці, перед уроками, не передчуваючи ніяких неприємностей, Світлана запитала: «Паталю, ти готова до зборів?». Їй одразу побачила по очах — сдохлали очі — голова учком не готова. Паталка мовчки опустила голову, але секретареві не втрималося: «Що, зовсім? Чому ж ти не попередила? В чому справа?».

Зараз квапалась сухою асфальтиною додому й карталась єдиним питанням: чому так вийшло? Вперше за два роки. Паталка плакала. Їй найпростіше дорікнути, але ж це могло трапитись не тільки з нею — досі ж усі доручення комсомольські вона виконувала бездоганно. Може, причину треба шукати в самому секретарі — в ній самій. Світлані Яценко? Що не контролювала вчора-позавчора, поклаталась як на саму себе й не подумала що якась окція отак може поспішити.

Секретар комітету комсомолу — організатор насамперед. Чи була вона організатором в даній ситуації, чи до кінця виявила свої здібності? Що там думати й сумніватись: результат — ось оцінка. Досі ж їй здавалось, що такі здібності у неї є. Досі, здається, було усе так просто й легко.

В комсомол її приймали у сьомому класі, два роки тому, 4 квітня. Ця дата запам'ятається на все життя. 3 квітня їй виповнилося 14 років, а наступного дня урочисто другий секретар Новоукраїнського райкому комсомолу вручив комсомольський квиток і прищипив на білу шкільську форму червоний, як крапля крові, комсомольський значок з рідним, дорогим профілем Ілліча. Вона йшла тоді цією самою дорогою

доком. Слідопити регулярно проводять збори, засідання штабу, ведуть активне листування з ветеранами, слідопитами інших шкіл. За дванадцять років зроблено багато. Ось торік, у дні святкування 40-річчя Великої Перемоги, відкрито ще один пам'ятник. Он він на роздоріжжі.

Світлана зібрала сідцями до гранітного каменя, на відшліфованій примовисній стіні якого торіли слова «Цю вулицю названо ім'ям нашої односельчанки, підпільниці-партизанки Віри Трохимівни Федченко, яка в переслі 1943 року загинула від рук фашистів». Земля окіла пам'ятника була спущена, чорна. «Казала Оксанка, що як і торік, посію тут матіюлу — цвіте голубенько, небесно, і нахле печорами на весь куток...

руки — прищипували його школярі, вибілили, а як доорки заздрили. Кожен навчальний пересел для глодоських старшокласників починається ширкою політикою правління колгоспу — найсумнініших нагороджують цінними подарунками.

І вже скільки разів виходив комітет комсомолу з пропозицією — треба створити в школі учнівську виробничу бригаду, але завжди знаходилась причина, щоб пропозиція залишалась тільки на папері. То секретар вирішила вийти за межі шкільного врядування — виступила вимжу з цього приводу на пленумі райкому комсомолу, а ось недовго, у бересні, на комсомольських зборах говорила про бригаду не одна вона. Доглядали. Цього літа нарешті буде в них учнівська виробничка.

Вже комітет ч и к и склали списки бажаних працівників влітку після практики. Сформовано чотирьох загонів: тваринників і в, буряківників і в, робітників консервного заводу й ремонтників (школу готуватимуть до нового навчального). Сама Світлана, як і два попередні літа, працюватиме на колгоспному консервному заводі, разом із Оленою Уперенко, Оксаною

Лисенко... Всього 12 чоловік в їхньому загоні. До самого вересня відвозитиме їх колгоспна машина у сусіднє село Вербілку, бо навіть не уявляється як не сидіти влітку без діла. І скучно, і совісно.

При згадці про прийдешню знайому роботу коло опірочків і помідорів, про гарячі жнива, на які вона виїжджатиме в агіткульбригаду до хліборобів, про невтриману пісню над золотими хлібами й стернями, про тепле лагідне літєчко — на душі стає погідно, світло й не хочеться думати про сьогоднішню поразку, таку несподівану й підступну. Та думати треба. Вона радитиметься з мамою. Мама вислухає уважно, допомогти їй, може, підкаже, порадить. Так завжди. Світлана звертається до неї у найскрутніші хвилини, мама в курсі всіх її шкільних справ, тому й довіряється їй у всьому.

Ще зовсім маленькою, коли її запитували, ким вона стане, як впросто, Світлана завжди казала: «Як мама...». Мама закінчила педагогічне училище й перші роки працювала вчителькою початкових класів. «Як мама...» — це вчителькою першачків. Дивно, але ось уже за стільки років мрія її не змінилась — «Як мама...» хоч мама уже давно працює вихователем в колгоспному дитячому садку.

Ось і недавно розказувала детально мамі про ярмарок солідарності, який вирішено було комітетом комсомолу провести урочисто пам'ятно, незвичайно. Мама тоді підказала слухав, що найактивнішу участь у ярмарку мають взяти і учні початкових класів — кожна мама приїде на таке свято, помилується роботою своїх дітей. Як на справжньому ярмарку людино було тоді у школі й коло школи. Здається, всі Глодоси зібралися глянути на вихови дітей. Та й не тільки глянути, а й придбати яку барвисту вишивку чи запашний торт солодкий... Більше ніж півтисячі карбованців перерахували того дня школярі у Радянський фонд миру.

Оглянешся на два-три місяці назад (не кажучи вже про два роки) — скільки різних пам'ятних ініціатив, заходів, свят, зборів проводив комітет. І в райкомі комсомолу їх ставлять іншим у приклад як організатора найзначніших починань. І, секретаря, характеризують насамперед високими організаційськими здібностями.

Ось уже й на ґрунтову дорогу зібрала — рідна Північна вулиця, вквітлі якої під горіхами й при казній їхня хата. Вдома мама? І вранці стало соромно, що досі всю дорогу вона думала тільки про те, що мама їй підкаже, мама порадить. Яка рада? І так зрозуміло про що треба говорити на засіданні. Говорити треба про відповідальність кожного члена комітету комсомолу. Бо ж те, що трапилось, могло трапитись із кожним. Вона завжди перестраховувалась, завжди контролювала, перепроверяла зайвий раз, аби часом не зрівнявся захід, акція... Але ж комітет комсомолу це не тільки — секретар. Це — одинадцять членів колективу, одинадцять енергійних, порваних, ініціативних. Чому ж досі вона брала на себе найбільше? Чи це неправда? Може вона сама перебільшує свою роль в колективі?

За два роки вона сама готувала доповіді на збори, підкувалася про явку й ефективність, шукала допомоги в нижнішому секретарі парторганізації Аллі Мефодіївни Ледутиниш, старшій піонервожатій, вчителів. І рідко доручала такі важливі справи комусь із членів комітету. Бо сумнівалась, що справляться. Та ніхто й не перечив. Але хіба так має бути? Ні, без комітетчиків у школі не проводиться жоден захід, часто їхній внесок визначальний, але перше слово — за секретарем. І ось наслідки: доручено членові комітету комсомолу...

Вона вже знає, про що сьогодні, ось через годину, піде мова на незапланованому засіданні комітету. Вона вже підготувалась. Ось тільки загляне на хвилину до хати, посміхнеться привітно мамі, аби та не залідоформувала її сум'яття й пагань душевних. Треба поспішати — далеченько до школи.

Світлана оглянулася на село. Он вона, школа: в зелених свічках тополь на паргобі — звідусіль видно. Там досиджують останній урок її товариші і, видно, теж чекають. Запачило, чекають. Світлана вже бачила зашину піонерську кімнату на першому поверсі, де здебільшого вони засідають, бачила насторожені обличчя комітетчиків — розмова буде серйозною, розмова з приводу...

В. БОНДАР.

Новоукраїнський район.

Фото Г. ВРАДІЯ.

Новинки

«Музичної
України»

В 1987 році восьм'ю радянським народом, прогресивне людство сьаткуватимуть 70-у річницю Великої Жовтневої соціалістичної революції. До цієї знаменної дати будуть випущені видання різних жанрів: збірник сценаріїв масових театралізованих свят, вистав, концертів «Жовтень. Труд. Мир», партитури симфонічних творів українських радянських композиторів Г. Майбороди, Ю. Іщенка, О. Андреевої... До 70-річчя встановлення Радянської влади на Україні побачить світ збірник пісень «В сім'ї єдиній».

Цілий ряд видань присвячено 65-річчю утворення СРСР. Серед них — 2-й випуск збірника статей радянських музикознавців «Музична культура братніх республік СРСР», пісенники з серії сувенірних видань «Народні пісні братніх республік СРСР» — «Грузинські народні пісні» та «Естонські народні пісні» — у перекладах текстів російською мовою, чергові випуски збірників творів радянських композиторів «Пісні про Батьківщину», «Наш край», «Музика народів СРСР для баяна».

Традиційна серія «Творчі портрети українських композиторів» збагатиться новими науково-популярними брошурами про відомого українського композитора XIX ст. П. Сокальського та українського радянського митця Г. Цигалюка.

Планом передбачені науково-популярні книжки про видатних майстрів виконавського мистецтва Радянської України — корифея української оперної сцени М. Литвиненко-Вольгемут і майстра балету А. Лагоду.

В 1987 році увага приділятиметься випуску літератури про музику для дітей та юнацтва. Це — нарис українських радянських музикознавців: В. Музик «Павел Майборода», Г. Степанченко «Яків Степанович». Крім того, російською мовою буде видано чергову збірку нарисів про українських композиторів — авторів дитячої музики «Протих, хто пише музику для дітей».

Різноманітно представлена істна література для дітей та юнацтва. Так, до плану увійшли авторські збірники дитячих пісень українських радянських композиторів М. Кармінського і Б. Фільца, збірка пісень на вірші українського радянського поета Г. Мордана, чергові випуски збірників популярних пісень для дітей «Пісні з дитячих кінофільмів» та «Смішинки». Готуються до випуску також яскраво ілюстровані видання народних пісень братніх республік СРСР «Білоруські народні пісні для дітей» та «Молдавські народні пісні для дітей».

В 1987 році видавництво значно розширить випуск збірників творів з репертуару відомих радянських співаків — майстрів мистецтва України. Серед них — збірники пісень з репертуару Н. Матвієнко, Н. Яремчука, арій, романсів та пісень з репертуару І. Паторжинського, А. Качерги, М. Манойла.

О. ДИМИТРОВ.

м. Київ.

ДВА РОКИ

додому, радісно й добре було на душі, як ніколи.

Ще через три дні у школі відбулись звітно-виборчі комсомольські збори й на засіданні комітету комсомолу секретар парторганізації Б. Г. Лавриненко попросив слова: «Рекомендую секретарем комітету обрати Світлану Яценко. Відмінниця, товаришескої вдачі, старання, має організаційські здібності... Ну, ви її всі знаєте. Така моя думка». Член комітету дружно дійняли руки, а для неї це було настільки несподіваним, що вона навіть розгубилась: «Спасибі за довіру, але ж... Я наймолодша серед комсомольців і взагалі досвід...». — «Досвід — справа часу, допоможемо на перших порах», — подала з задніх лап голос старша піонервожата В. М. Киріленко. А Світлані тоді подумалось: ось це і є, мабуть, той час, коли треба себе перевірити — на що ти спроможна.

Два роки минуло. Швидко начебто, непомітно. Але оглянешся назад і бачиться мало не кожен день. Недалеко вона собі спочинку, ворушилось, кипіло комсомольське життя в школі...

Від містка, під яким хлюпочеться між камінням вузенький, зарослий довгокосими вербами Сухий Ташлик, асфальтова дорога береється на згірок. Це і є центр Глодос. Тут і сільська Рада, і будинок культури, і магазин, й білоствінний з позаминулого століття собор за ясеними... Але найвизначніше місце тут — меморіал поїнам-односельцям, які загинули в роки Великої Вітчизняної, на одній із плит якого вкарбувано й ім'я її дідуся. Яценка Федора Микитовича. На плитах, коло вічного вогню — завжди лежать квіти. Квіти півзволітелям.

Меморіал було відкрито десять літ тому. За спільною ініціативою шкільного комітету комсомолу й клубу юних слідопитів «Пошук». Нинішній командир слідопитів однокласник Володимир Жабський — член комітету комсомолу. Взагалі, військово-патріотичне виховання в школі — одна з тих діяльних робіт комітету, з якою у секретаря найменше проблем. Добрі стосунки налагоджено з керівником клубу, спочовим пєтераном Ченцом Климовичем Поло

— Згадала сестричку, голову ради піонерської дружини імені Олега Кошового... Треба буде диями порадитись, як готується дружина до свого піонерського свята. Воно ж не за горами».

Дорога стелилась далі — під безлістими ще акаціями аж до далекої, майже окрайньої їхньої вулиці Північної. І слухались думки — вже спокійніше, розважливіше.

Перебирала у пам'яті членів комітету комсомолу: Валя Яковенко, Світлана Мизил, Ліля Нестерчук... Начебто вже вивчила усіх членів комітету, їхні здібності, спроможності. У школі склад комітету сильний оновлюється щороку — випускники вибувають автоматично. Але хіба за рік не зрозумієш товариша, не випиши його? Хоча цим спеціально не займаєшся, а, виходить, треба.

Чи могла б підвести так Ліля Нестерчук? В комітеті вона очолює сектор трудово-го виховання комсомольців. Скільки славних справ на рахунок юних глодосців! Уже не перше літо школярі, особливо старшокласники, стають справжніми помічниками в колгоспі імені Фрунзе. І буряки допомагають пропалювати, і за телятками доглядають, і корів доять... Торік, наприклад, самі Лілі за літо записано 81 виходів на молодотоварний фермі № 1. Кілька років тому у школі створили загін тваринників «Молодість», то дівчаткам і хлопцям на літо навіть самостійний корівник передати на

робилля. Вже комітет ч и к и склали списки бажаних працівників влітку після практики. Сформовано чотирьох загонів: тваринників і в, буряківників і в, робітників консервного заводу й ремонтників (школу готуватимуть до нового навчального). Сама Світлана, як і два попередні літа, працюватиме на колгоспному консервному заводі, разом із Оленою Уперенко, Оксаною

Лисенко... Всього 12 чоловік в їхньому загоні. До самого вересня відвозитиме їх колгоспна машина у сусіднє село Вербілку, бо навіть не уявляється як не сидіти влітку без діла. І скучно, і совісно.

При згадці про прийдешню знайому роботу коло опірочків і помідорів, про гарячі жнива, на які вона виїжджатиме в агіткульбригаду до хліборобів, про невтриману пісню над золотими хлібами й стернями, про тепле лагідне літєчко — на душі стає погідно, світло й не хочеться думати про сьогоднішню поразку, таку несподівану й підступну. Та думати треба. Вона радитиметься з мамою. Мама вислухає уважно, допомогти їй, може, підкаже, порадить. Так завжди. Світлана звертається до неї у найскрутніші хвилини, мама в курсі всіх її шкільних справ, тому й довіряється їй у всьому.

Ще зовсім маленькою, коли її запитували, ким вона стане, як впросто, Світлана завжди казала: «Як мама...». Мама закінчила педагогічне училище й перші роки працювала вчителькою початкових класів. «Як мама...» — це вчителькою першачків. Дивно, але ось уже за стільки років мрія її не змінилась — «Як мама...» хоч мама уже давно працює вихователем в колгоспному дитячому садку.

Ось і недавно розказувала детально мамі про ярмарок солідарності, який вирішено було комітетом комсомолу провести урочисто пам'ятно, незвичайно. Мама тоді підказала слухав, що найактивнішу участь у ярмарку мають взяти і учні початкових класів — кожна мама приїде на таке свято, помилується роботою своїх дітей. Як на справжньому ярмарку людино було тоді у школі й коло школи. Здається, всі Глодоси зібралися глянути на вихови дітей. Та й не тільки глянути, а й придбати яку барвисту вишивку чи запашний торт солодкий... Більше ніж півтисячі карбованців перерахували того дня школярі у Радянський фонд миру.

Оглянешся на два-три місяці назад (не кажучи вже про два роки) — скільки різних пам'ятних ініціатив, заходів, свят, зборів проводив комітет. І в райкомі комсомолу їх ставлять іншим у приклад як організатора найзначніших починань. І, секретаря, характеризують насамперед високими організаційськими здібностями.

Ось уже й на ґрунтову дорогу зібрала — рідна Північна вулиця, вквітлі якої під горіхами й при казній їхня хата. Вдома мама? І вранці стало соромно, що досі всю дорогу вона думала тільки про те, що мама їй підкаже, мама порадить. Яка рада? І так зрозуміло про що треба говорити на засіданні. Говорити треба про відповідальність кожного члена комітету комсомолу. Бо ж те, що трапилось, могло трапитись із кожним. Вона завжди перестраховувалась, завжди контролювала, перепроверяла зайвий раз, аби часом не зрівнявся захід, акція... Але ж комітет комсомолу це не тільки — секретар. Це — одинадцять членів колективу, одинадцять енергійних, порваних, ініціативних. Чому ж досі вона брала на себе найбільше? Чи це неправда? Може вона сама перебільшує свою роль в колективі?

За два роки вона сама готувала доповіді на збори, підкувалася про явку й ефективність, шукала допомоги в нижнішому секретарі парторганізації Аллі Мефодіївни Ледутиниш, старшій піонервожатій, вчителів. І рідко доручала такі важливі справи комусь із членів комітету. Бо сумнівалась, що справляться. Та ніхто й не перечив. Але хіба так має бути? Ні, без комітетчиків у школі не проводиться жоден захід, часто їхній внесок визначальний, але перше слово — за секретарем. І ось наслідки: доручено членові комітету комсомолу...

Вона вже знає, про що сьогодні, ось через годину, піде мова на незапланованому засіданні комітету. Вона вже підготувалась. Ось тільки загляне на хвилину до хати, посміхнеться привітно мамі, аби та не залідоформувала її сум'яття й пагань душевних. Треба поспішати — далеченько до школи.

Світлана оглянулася на село. Он вона, школа: в зелених свічках тополь на паргобі — звідусіль видно. Там досиджують останній урок її товариші і, видно, теж чекають. Запачило, чекають. Світлана вже бачила зашину піонерську кімнату на першому поверсі, де здебільшого вони засідають, бачила насторожені обличчя комітетчиків — розмова буде серйозною, розмова з приводу...

ПІОНЕРСЬКИЙ ТЕЛЕТАІП

ДЕ ЛІТАЄ ЛЕЛЕКА

Центральна Україна — Південна Африка. Тільки наддалеким трансконтинентальним переліт виявився під силу шестимісячному лелеці. Встановити це рекордне досягнення оченим вдалось по кільцю, одягнену на лапку птаха юніми орнітологами Літинської середньої школи. Вінницької області. Знято з птаха, воно надійшло в Центр кільцювання АН СРСР.

Повернуті кільця допомогли вінницьким юнцям зробити також немало інших цікавих спостережень. Наприклад, несподіваною для дітей стало те, що шлях лелеки з батьківщини до далеких зимівлі не завжди являє собою пряму лінію. Україна — Болгарія — Єгипет — по такій дугі було прокладено маршрут на пів-

день Африки «штурманом» одного з кільців, що втратив на перельоті кількох товаришів. За попередніми спостереженнями вважалося, що в старі гнізда повертаються, як правило, тільки батьки, а їх потомство «будується» десь поблизу. Але повідомлення з Тернопільської області змусило змінити це уявлення: один з молодих лелек, чи то не зумівши розв'язати проблему «батьки-діти», чи то захопившись граціозною «тернопільською», оселився далеко від батьківського дому.

На Вінниччині почався новий сезон кільцювання білих лелек. Цю роботу під керівництвом учителя біології проводить 30 груп юннатів. З села Ярмолиці Гайсинського району вже на-

дійшло перше повідомлення: орнітологи місцевої школи за кільцями всіх пташенят у гніздах на території цього населеного пункту.

Кільцювання, яке допомагає встановити шляхи руху і розселення птахів, є однією з важливих складових частин їх охорони. Вінницькі школярі за завданням Академії наук країни проводять цю роботу систематично, починаючи з 1970 року. І добились чималих успіхів. З усіх білих лелек, за кільцями яких у Радянському Союзі за цей час, понад 35 процентів, а це близько 4 тисяч, були позначені на Вінниччині. Особливо похвали заслугам роботи юних орнітологів Ялтушківської середньої школи Барського району, якими керує вчитель Анастолій Леонтинович Костогриз. Вони взяли під охорону 26 лелечих гнізд у навколишніх селах, за кільцями понад 350 пташенят.

Є. ЗАХАР'ЯШ,
кор. РАТАУ.

Кіровоград — Сухумі:

театральний маршрут

Повернувшись у серпні з Башкирії, Кіровоградський обласний український музично-драматичний театр імені М. Л. Кропивницького знову вирушив на гастролі, на цей раз у Сухумі.

Натомість у Кіровограді виступатиме Сухумський державний грузинський драматичний театр імені К. Гамсахурдіа.

К. Гамсахурдіа (1891—1975) — один із визначних грузинських письменників. Його твори перекладено багатьма мовами, в тому числі українською

— романи «Викрадений місяць», «Безсмертя», «Правця великого майстра».

До речі, інсценізацію останнього роману (у російському перекладі його назва «Десниця великого мастера») включено в гастрольний репертуар сухумчан. А всього в їхній гастрольній афіші 13 назв. Це «Закон вічності» і «Звинувачувальний висновок» за романами Н. Думбадзе, «Фронт» О. Корнійчука, «Чайка» А. Чехова, «Венеціанський купець» В. Шек-

спіра, п'єси сучасних грузинських драматургів.

Кіровоградський глядач зможе познайомитися з творчістю таких акторів Сухумського грузинського театру, як народний артист СРСР М. Чубанідзе, народні артисти Грузинської РСР та Абхазької АРСР Ф. Шеданія, Т. Болквадзе, Б. Толуридзе, заслужені артисти Абхазької АРСР Д. Джаїні, В. Аргаліані, Н. Бекаури. Керує театром народний артист Грузинської РСР, популярний актор театру і кіно Г. Кавтарадзе.

Гастролі починаються 20 вересня у приміщенні Кіровоградського обласного українського музично-драматичного театру імені М. Л. Кропивницького

В. КОЗАР.

ФІЗКУЛЬТУРУ — ТОБІ І ВСІМ

АБИ БУЛО БАЖАННЯ

Завжди заповнений стає коли на футбольному полі гравці команди Половинського відділення Перегонівського цукрокомбінату. Глядачі наперед знають, що буде захоплююча гра. Члени команди, де капітаном віддає любитель цього виду спорту водій Павло Бербега, ще з дитячих літ подружжися з м'ячем і бажано свого вільного часу із задоволенням проводять на футбольному полі. Команда бере участь в офіційних районних змаганнях, товариських зустрічах. Недавно стала переможцем змагань, які проводилися у День фізкультурника між командами цукрокомбінату.

Керівники Перегонівського цукрокомбінату, комітет комсомолу приділяють значну увагу розвитку фізкультури і спорту серед комсомольців та молоді. Працюють секції боксу, настільного тенісу, волейболу секція. Ведуть їх відповідно інструктор по спорту О. Рибка, електрик Перегонівського цукрокомбінату Г. Беленчук, машиніст парових котлів ТЕЦ цукрокомбінату Д. М. Побережний. Нині в Перегонівці немає належної бази для занять окремими ігровими видами спорту. Проте молоді знаходять вихід. Правильно кажуть: аби було бажання. Так, для любителів волейболу з Перегонівки організовуються поїздки у село Половинське, де є волейбольний майданчик. Найближчим часом буде здано в експлуатацію спортивний комплекс і в Перегонівці.

В. СТАХ,
Головинський район.

ТУРНІРНЕ

★ Сьогодні — останній ігровий день другого етапу чемпіонату республіки з футболу серед команд колективів фізкультури. Кіровоградський «Радист» гратиме у Кременчуку з «Ірпінням», а знаменитий «Локомотив» з орджонікідзеньським «Авангардом». У попередньому турі «Радист» переміг футболістів «Авангарду» з Лозової, що на Харківщині, — 2:1. Набравши 12 очок, кіровоградці були п'ятими в турнірній таблиці. А знамениті зазнали поразки від магіського «Бамановця» — 1:2. Вони в таблиці на передостанньому, сьогоднішньому, сьомому місці.

★ Вихованець «Молоса» (тренер І. К. Вільний) Костянтин Мандрич на міжнародному турнірі зі стрілецької стрільби «Дружба» був найсильнішим серед спортсменів, що виступали в Гавані на траншейному стенді.

ГИРЬОВИЙ СПОРТ

СИН РІВНЯЄТЬСЯ НА БАТЬКА

Першість області з гирьового спорту, що відбулася в Новоукраїні, зібрала найкращих гирьовиків Кіровоградщини. Найбільш титулованим серед них був сорокап'ятирічний майстер спорту новоукраїнця Вілліс Ютиш. Цей спортсмен добре відомий за межами області, адже він неодноразово потрапляв до десятків країн гирьовиків України, виборював призіві місця на чемпіонатах республіки. Досвідчений атлет змагався у наговій категорії до 70 кілограмів. Ютиш набрав 320 залікових очок. Гайворонський Григорій Кошовий і Віктор Болдаришук

з Долинської, які посіли друге та третє місця, набрали відповідно 190 та 181 очко. Серед спортсменів вагою до 60 кілограмів поза конкуренцією був син Вілліс Ютиша — вісімнадцятирічний Олег, який має 262 залікових очка, набагато випередивши свого земляка Олександра Гайшенка та новорозитеського Миколу Котенка.

В інших категоріях переможцями та призерами стали: до 80 кілограмів — Василь Пондаїло (300 очок) з Гайворона, Костянтин Зубкол (Онуфріївка), Микола Бриндуля (Головинівськ); до 90 кілогра-

мів — майстер спорту Юрій Кубанов (425 очок) з Онуфріївки, Володимир Саханович (Головинівськ), Володимир Кондратьєв (Олександрія); більше 90 кілограмів — Володимир Дерев'яко (245 очок) та Михайло Чорнобай (обидва з Половинки) та Анастолій Литвинюк (Новоархангельськ).

З командному заліку перемогла збірка Новоукраїнського району.

Нині кращі гирьовики Кіровоградщини готуються до першості республіки, яка відбудеться в Миргороді.

С. МАКСИМОВ.

КОРЕСПОНДЕНТИ АПН ПОВІДОМЛЯЮТЬ,

Кому ж не до душі танець?

Мимо мене на пізочку «швидкої допомоги» швидко провезли літню жінку в яскраво-зеленому светрі. Слідом, ридючи, пробігла дівчинка років десяти. Мабуть, онучка. Від будівлі концертного залу «Метрополітен» з завантаженням сирен через натовп пробивались машини з потерпілими. Іншим тут такі одягали кишені маск.

Бомба зі слезоточивим газом зірвалася через п'ять хвилин після початку концерту Державного ансамблю народного танцю СРСР під керівництвом І. Мойсеева. Тільки-но під склінням величезного приміщення відзвучали гімни Радянського Союзу і Сполучених Штатів. Артисти виконували перший танець.

Востаннє ансамбль під керівництвом Ігоря Мойсеева на нью-йоркській сцені виступав дванадцять років тому. І місто, відоме своїми культурними традиціями, готувалося до нової зустрічі з прославленим радянським колективом. Його гастролі розпочинались тут як важлива подія. Навіть вже довголід політичних протиріч сконував і культурне співробітництво між двома

країнами. Зустріч у Жене-ві відкрила можливість відновити культурний обмін, шукати нові шляхи до взаєморозуміння.

Однак перший концерт популярного в Америці радянського ансамблю так і не відбувся. Вибух прогрімів поряд з оркестром, повалив іскри дим. Люди в лаві, задихаючись, кинулись до виходів. Поліція і пожежники швидко евакуювали із залу чотири тисячі глядачів. Двадцять шість потерпілих було відправлено в лікарні на машинах «швидкої допомоги», багато хто сам добрався до госпіталю Рузвельта.

Поруч зі мною четверо поліцейських одягали парубки товстуну з сіоністським надписом на майні. Хтось сказав, що саме він кинув вибуховий пристрій. Підбігло підкріплення стражів порядку, щоб захистити терориста від розправи розгніваних глядачів. Хвилину через десять у натовпі, який все ще залишався на площі напрооти «Метрополітен», пролунала чутка: тільки-но в агентство Ассошіейтед Пресс подзвонили по телефону і повідомили, що вибух — справа рук «Ліги захисту євреїв».

лозунгами в руках, які підгодили тому пікетуна-ли вхід до «Метрополітену», як вітром здуло. Якби вони були тут, навіть шеренги поліцейських не змогли б їх врятувати.

Мер Нью-Йорка Едвард Коч, пройшовши за куліси, від імені міських влас-тей просив вибачення у радянських артистів. Мовляв, не доглядів, падло вже було багато глядачів. А через годину по телебаченню повідомили, що антирадянські екстремісти зарані попереджали про свої наміри зірвати гастролі радянського ансамблю. Сіоністські елементи вже не раз здійснювали в Нью-Йорку терористичні акти проти радянських громадян і установ. І щоразу, дякуючи покровительству або злочинній байдужості властей, молодички банд М. Кахане уникали покарання. Аж-же і мер Коч щопені без-ре участь у параді, який організовують одиодумці Кахане. Оздобляються за-жди під безсилля. На жаль, в Америці є ще люди, котрих бісить навіть радянський танець.

Вілліс КАВАЛЯУСКАС,
власкор АПН.
Нью-Йорк.

ЗАРУБІЖНА МОЗАІКА

ПРОГУЛЯНКА В НАРУЧНИКАХ

Не кожного дня зустрінеш людину, котра з власної волі надіє собі наруч-ники. Але швейцарський журналіст Жан-Луї Берньє переслідував відповідну мету, коли, одягши на зап'ястя поліцейські «брас-лети», відправився на прогулянку. Берньє випівав доказати співістичникам, що більшість швейцар-ців не дуже охоче пові-домляє поліції про випадки порушення порядку. Його думка підтвердилася. Він зумів спокійно пообідати в ресторані, де спеціально для нього розіслали бів-шенс, приміряв нові тф-лі у взуттєвому магазині, блунав по місту у натовпі, і весь цей час його руки були сковані наручниками. За ті три з половиною го-дини жодна людина та-і не повідомила в поліцію про підозрілого суб'єкта. (АПН).

РУКА, СЕРЦЕ І... ГРУЗОВИК

Житель Гарден-Сіті (штат Іллінойс) застосував оригі-нальний спосіб знайти су-путницю миття. Протягом трьох місяців 56-річний водій Роберт Тодд їздив дорогами США з прикріпленням до борту грузовика оголошенням «Гину без дружини». По-понузу зустрітися. Віддаю перевагу пованенням. Стар-ше 25 років». Листи з пропозиціями надходили мішаними. Сотні жінок пропонували свої кандидатури, але Тодд ви-брав з усіх 40-річну Еліза-бет Уорд. Вона єдина з усіх претенденток з'я-лась до нього в дім погово-рити. (АПН).

«Ні — ракетам!» —

говорить трудова Голландія

Прогресивна громад-ськість Нідерландів, не дивлячись на рішення уря-ду країни, вимагає підмо-ви від розміщення тут американських ядерних ра-кет першого удару «Пер-шінг-2». В багатьох містах країни проходять масові мітинги і демонстрації, учасники яких піддають різкій критиці курс вла-стей на укріплення міліта-ристських зв'язків з аме-риканським імперіалізмом і подальше втягування Голландії в орбіту агре-

сивної зовнішньої політи-ки Вашингтона. На вули-цах міст активісти антиво-єнної кампанії розповсюд-жують антивоєнну літе-ратуру, проводять імпро-візовані концерти з метою привернути увагу самих широких слоїв громад-ськості країни до необхід-ності активізації антивоє-ного руху і боротьби з ядерною загрозою. На з'їзді м.к. представ-ники демократичних орга-нізацій країни виконують антивоєнні пісні на вули-цах Амстердама. Фотохроніка ТАРС.

ВСІ ЖАНРИ В ГОСТІ

У минулому випуску «Диск-залу» ми говорили про музику телекрана. Сьогодні мова піде про пресу, яка дає інформацію про музику різних жанрів.

Переглядаючи номери журналу «Музыкальная жизнь», я знайшла там багато статей, які хотілось би перечитати. Ну, наприклад, цікаво було знати, що думає про музику відомий вчений, директор Ермітажу Б. Б. Піотровський («Музыкальная жизнь», № 14, 1986), які плани у видатного танцюриста В. Васильєва і кінорежисера О. Белінського, авторів прекрасних телебалетів «Старе танго», «Галатея», «Анюта», «Історія однієї біографії» (№ 13, 1986), познайомитися з розповіддю про джазіста Джона Колтрейна (№ 12, 1986).

Про одну із статей, надруковану у журналі «Музыкальная жизнь» (всі три номери), хочу сказати трохи детальніше. Підслухати у музики — так вона називається. Присвячена творчості прекрасної російської поетеси А. Ахматової. Пам'ятаєте ці рядки:

Подумаешь, тоже работа —
Беспечное это житье:
Подслушать у музыканта
Что-то.

И выдать шутя за свое.

Автор статті Л. Платек, обравши для аналізу поетичну спадщину А. Ахматової, ще раз підкреслює думку, що справжня високі поезія народжується, як і музика, з чогось невимовного, ніжнього, вічного. У дослідженні Л. Платека часто звучать імена Моцарта, Шопена, Чайковського, Вівальді, композиторів, які особливо близькі поетичному натхненню А. Ахматової.

Про свою любов до творчості А. Ахматової говорять представники різних музичних жанрів. Серед них і одна з найцікавіших, на мій погляд, балетна балета Великого театру Л. Семеняка.

Сьогодні найпопулярніша у молоді рок-музика. Їй присвячено багато статей у періодичній пресі.

Як відомо, рок-музика англо-американського по-

ходження. Найтипівші її представники — західно-європейські і американські співаки. Про одного з них — Брюса Спрінгстіна, уродженця американського штату Нью-Джерсі, розповідється в статті Л. Захарова «Нетипова зірка, яку хотіли б зробити типовою», вміщеній у червеному номері журналу «Ровесники». В нарисі йдеться про шлях Б. Спрінгстіна «від гітариста шкільного рок-ансамблю в мільйонери», про його боротьбу з сильними світу цього за право писати і співати пісні про тяжку роботу на фабриці, про знедоленість: «У той вечір закрили автозавод у Моухі. Ральф пішов шукати роботу, але нічого знайти не міг...».

Серед певної частини молоді популярним став сьогодні важкий рок, хеві метал-рок — «музика для хлопчиків, які ще не переросли своїх коротеньких штанців», як називав її американський журналіст Тім Холмс у дискусійній статті журналу «Ровесники» (№ 8, 1986). Автор, у дещо різкій формі («Загалом працелюбний вокаліст — видані ним рюкди схожі на скарги людодіда, що залишилися без вечері»), аналізуючи творчість багатьох західних груп хеві метал-року, приходить до висновку, що наслідувавши їх виступів, мимоволі подумав про гарячу уяву прищученого хлопчика, який вирішив помститися за всі образи з допомогою електрики.

Свого часу я, як і К. Кельмі, захоплювалась ансамблем «Бітлз». Це була свіжа, нова, прогресивна течія у розвитку молодіжної музики. Втім, погляди на «молодіжну музику» несправедливі. А яка ж тоді музика — Бах і Альбіні, Рахманінов і Равель — вона не для молоді?

На сторінках «Собесідника» А. Пугачова резонно зауважила, що, мовляв, досить уже нам танцювати під іноземні дудки, ну нас же продовжують безпідставні суперечки про те, корисний рок чи ні, забороняти його чи дозволяти. Смішно. Рок існує. Це — явище».

В. ЛЕВЧОКО.

Переглянула недавно фільм «Почни спочатку» і задумалася: і раніше слухала пісні «Машини часу», та далеко не всі так хвилювали. Виходить, у творчості популярної московської рок-групи щось змінилося? Мені здається, іншою стала музика — доступнішою, простішою і душевнішою. Змістовнішими стали тексти. Значно ближчим і простішим здається Андрій Макаревич, що виконує свої пісні на звичайній, як зараз кажуть, класичній гітарі.

І разом з тим авторам фільму не вдалося уникнути традиційних для музичних комедій банальностей (невлаштованість особистого життя артиста, нападні критики, допомога з боку професійних музикантів). Навіть гумор здається затертим.

Добре, що відсутня в фільмі «наказова» нічівна традиційний вихід аматора на професійну сцену. Бо і в житті йому частіше доводиться вітати себе так: «Мі я олять сто раз начну сначала, пока не меркнет свет, пока горит свеча...». На мій погляд, новий твір режисера О. Стефановича на голову вищий від попередніх його музичних фільмів «Душа», «Где ты, любовь», «Женщина, которая поёт».

Т. АНДРУШКО,

м. Мала Виска.

Своїми думками про музичний фільм «Почни спочатку» сьогодні ділиться член Кіровоградського кіноклубу «Екран», робітник чавунолварного заводу Валерій СИДНІН.

Нехай не з підвороття прийшов цей хлопець з гі-

тарою. Проте з вулиці — точно. Не з образу «вулиці», а саме з однієї з вулиць нашого, а може, вашого міста. З її будинком натовпом, гамором, метушню... Прийшов і заспівав. Про своє, про наше. Так сприймається Ковальов (А. Макаре-

Випусниця Одеського державного університету імені І. І. Мечникова комсомолка Алла Іванівна Русавська третій рік викладає математику в старших класах Гайворонської середньої школи № 5. Потяг до цієї, для когось, може, сухої науки про ніякісні співвідношення й просторові форми величин реального світу Алла відчувала з дитинства. Разом з тим дівчина завжди відзначалася веселим товаришським характером, любила спілкуватися з дітьми. Отже, педагогом і, зокрема, викладачем математики Алла Іванівна стала не випадково. Так само, як і старшою піонервожатою в школі.

У пошуках нових форм позакласної роботи з піонерами Алла Іванівна спробувала навчати дітей основам хореографії. Початок виявився вдалим, привернув увагу багатьох учнів. Поступово утворився справжній танцювальний гурток.

Самі учасники придумали гуртові назву «Діалог». Заняття в ньому проходять двічі на тиждень. Спробували виступити на шкільному вечорі. Після схвального міста. Учасники «Діалогу» запросили на сцену районного будинку культури. Разом зі старшими гуртківцями брали участь у районному огляді в рамках другого Всеукраїнського фестивалю народної творчості.

Наприкінці минулого навчального року самодіяльні митці дали перший платний концерт. Виручені 600 карбованців діти переслали в радянський Фонд миру.

На знімку: А. І. РУСАВСЬКА (праворуч) коригує хореографічну постановку й рухи дев'ятикласниці Наталки ГРЕБІННИК. Спостерігають за вправою Іра КАРИХ і Толя ДИМАРЕЦЬ.

В. РУДЕНКО.

Фото автора.

ВИ ЗАМОВЛЯЛИ ПІСНЮ

Прекрасное Далекое

Музика Е. КРЫДАНОВА.

Стихи Ю. ЭНТИНА.

Слышу голос из Прекрасного Далека,

Голос утренний в серебряной росе.

Слышу голос — и минувшая дорога

Кружит голову, как в детстве карусель.

ПРИПЕВ:

Прекрасное Далекое!

Не будь ко мне жестоко,

Не будь ко мне жестоко,

Жестоко не будь!

От чистого источника

Прекрасное Далекое.

Прекрасное Далекое

Я начинаю путь.

Слышу голос из Прекрасного Далека.

Он зовет меня в чудесные края.

Слышу голос — голос спрашивает строго:

А сегодня что для завтра сделал я?

ПРИПЕВ.

Я илюсь, что стану чище и добрее

И в беде не брошу друга никогда.

Слышу голос — и спешу на зов скорее

По дороге, на которой, нет следа.

ПРИПЕВ.

вич) у фільмі «Почни спочатку».

Ясна річ, самого себе грати дещо легше, ніж створювати образ на чужому життєвому досвіді. Та от пало вхопити, поєднати своє з узагальненим, щоб вийшло справді органічно, обрати правильну інтонацію — це вже турбота й режисера-постановника, а не тільки виконавця.

Нелегке діло виставляти оцінки. Та й не та це галузь — мистецтво, де б можна було ввести якусь чітку систему критеріїв. Бо мистецтво апелює більше до почуттів, ніж до свідомості. Відносно названого фільму почуття в естетичному плані мають позитивний знак. І якщо все пізнається в порівнянні, то в цьому аспекті новий фільм О. Стефановича у значному виразі від попередніх.

Щодо розкритої історії, то вона одвічна: шлях обдарованості до визнання. Шлях, значною мірою вщипаний трояковими...

«...Просто граєш на гітарі»

ДУМКИ,
ВІДГУКИ,
РЕЦЕНЗІЇ

колючками. Історія ця пригадує тим, що вона конкретна. З цього життя, з цього часу, з його ознаками, підобицями, та й проблемами також.

Молодий автор-виконавець потикається по закладах культури у пошуках свого місця. Йому не дуже легко. Тут виявляється один нюанс, якому наче й не місце у музичній комедії, скоріше — в сатиричній, навіть проблемній картині. Здавалось би, мимохідь, поверхово, але

впізнаваними типами нів худради.

Безумовно, ефект від стрічки був би набагато слабкішим, якби серйозність переважаєла на режисерських терезах. Щод цього не трапилось, автори зробили фільм в іронічному, шаржованому, навіть автопародійному ключі.

Світ мистецтва і навколишнього. Холодков із його єдиним, але всепереможним шлягером у виконанні Ігора Склєра про те, що хтось поїхав відпочити на тиждень до моря, і які піляги власне виконавці пісні надала ця подорож.

«Ідолопоклонниця» Ліза в Грохівіа. Вона уособлює ту частину молоді, яка беззаперечно обожнює свого «барда» з усією силою юнацького максималізму. Та й не така вже далека від дійсності пародійна шанувальниця Ліза (здаймо «Клуб Алли Пугачової»). Деякі сентенції Лізи за своєю суттю не позбавлені глузду. Адже Ковальов, котрий «просто грає на гітарі», справді ближчий молоді, ніж деякі професійні співаки, виконавці холостих текстів під більш-менш привабливий мотив. Молоді швидше відрізняють справжнє, нехай і формально непрофесійне, від сурогату, підробки.

Ковальов пробує себе і на радіо, і на ТБ, і у не зовсім зрозумілому сценічному жанрі, схожому на звичайнісіньку халтуру... Але швидко затамує, що тут до чого, і відмовляється від участі в «кавангарді ширвижів». І нехай переслідують ета невдачі (у цій обставині не так вже й багато перебільшення), та сподіватимемося, що вони тимчасові. Бо Микола не зраджує себе, лишається собою безкомпромісно.

Є в фільмі епізод, який випадає з комедійного контексту. Ковальов слухає у відеозапису Володимира Висоцького. І, спостерігаючи за зосередженням, навіть сумним гемом, розуміє: пісенна творчість Ковальова — це не захоплення одного дня, не хобі. Лише за ідеали кидаються у бійку з негідниками. Пісня, що її співає В. С. Висоцький — то його кредо. Глядачеві ясно, що Микола Ковальов цілком поділяє це кредо. І, незважаючи на фіаско, мабуть, варто йому починати спочатку.

Тож і про серйозні речі можна говорити у комедійному музичному фільмі, де пісня стає не недоречним обрамленням, а повновладним засобом порозуміння авторів з глядачем.

Редактор
Ю. СЕРДЮЧЕНКО.

«Молодой коммунар» — орган Кіровоградського обласного комітету ЛКСМ України.

На українському мові.

НАША АДРЕСА:

316050. МПС,

м. Кіровоград,
вул. Луначарського, 36.

ВН 01524.

Обсяг 0,5 друк. ар.

Індекс 61103.

Зам. № 496. Тираж 60 500.

ТЕЛЕФОНИ: редактора — 2-54-26; відповідального секретаря — 2-55-65; відділу робітничої молоді та внутрішньогосподарського життя, сімейної молоді — 2-53-94; пропаганди, листів і масової роботи — 2-59-82; учнівської молоді, морально-естетичного виховання — 2-55-65; військово-патріотичного виховання та спорту, фотолaboratorії — 2-53-22; оголошень — 4-28-96; коректорської — 3-61-83.

Газета виходить у вівторок, четвер, суботу.

Друкарня імені І. М. Димитрова видавництва «Кіровоградська правда» Кіровоградського обласного комітету ЛКСМ України м. Кіровоград, вул. Глінки, 2.